

21/12/2011

Επιχειρησιακό Σχέδιο Πρωτογενή Τομέα.

**Το « καλάθι » αγροτικών προϊόντων της Περιφέρειας Στερεάς
Ελλάδας**

**Εισήγηση Αντιπεριφερειάρχη Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής
κ. Σταμάτη Καπελήρη.**

Ειδική Συνεδρίαση Περιφερειακού Συμβουλίου

(Τετάρτη 21 Δεκεμβρίου 2011)

.....

Κύριε Πρόεδρε του Περιφερειακού Συμβουλίου,

Κύριε Περιφερειάρχη,

Κυρία και Κύριοι Αντιπεριφερειάρχες,

.....

.....

Κυρίες και Κύριοι Συνάδελφοι Περιφερειακοί Σύμβουλοι,

Έχω την τιμή , ως αρμόδιος Αντιπεριφερειάρχης του πρωτογενή τομέα, να σας παρουσιάσω, σήμερα, στην ειδική, αυτή, συνεδρίαση του Περιφερειακού Συμβουλίου, το **Επιχειρησιακό Σχέδιο**, που αφορά στην **οικοδόμηση μιας νέας αγροτικής περιφερειακής ανάπτυξης** , με την συμβολική της ονομασία **« καλάθι » αγροτικών προϊόντων της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας**, που **αποτελεί και το πρώτο ολοκληρωμένο βήμα** της Περιφέρειας στην προσπάθεια που καταβάλλεται, για να αποκτήσει ο πρωτογενής της τομέας, μια νέα προοπτική στην οποία **κεντρική και κυρίαρχη θέση κατέχει η παραγωγή διατροφικών προϊόντων.**

Ξεκινώντας με την πρόταση του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων , που την παρουσίασε **στις 2 Ιουνίου 2011** ο ίδιος ο Υπουργός, ο κ. Κώστας Σκανδαλίδης , σ' αυτή εδώ την αίθουσα, **φθάσαμε σήμερα**, μετά από σειρά διεργασιών, όπως η σύσταση και λειτουργία επιτροπής πρωτογενή τομέα, οι συνεργασίες με τις περιφερειακές υπηρεσιακές μονάδες Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής, οι διαβουλεύσεις, οι εκθέσεις, οι ημερίδες, οι έντυπες και ηλεκτρονικές αναφορές και απόψεις, οι προσωπικές επαφές, οι επισκέψεις σε αγροτικές εκμεταλλεύσεις και μεταποιητικές μονάδες, κ.ά., **να έχουμε στα χέρια μας μετουσιωμένη την πρόταση σε επιχειρησιακό σχέδιο** που αντικατοπτρίζει την **αναπτυξιακή πορεία της γεωργίας και της υπαίθρου, με την στροφή**, κάτω από τις σημερινές ιδιαίτερες και δύσκολες συνθήκες , **από την κατεύθυνση της παραγωγής προς την κατεύθυνση της διάθεσης.**

Η αναγκαιότητα διασφάλισης της **επισιτιστικής ασφάλειας** καθώς και της **αύξησης της παραγωγικότητας της γεωργίας** με τη ευρεία της έννοια αναδεικνύει την σπουδαιότητάς της ως **διαχρονικής σταθερής παραμέτρου** ανάπτυξης της οικονομίας και του πολιτισμού μιας χώρας και ειδικότερα της χώρας μας.

Στην ιδιαιτερότητα της γεωργίας είχαν αναφερθεί με βαθυστόχαστους συνειρμούς Αρχαίοι Έλληνες φιλόσοφοι, όπως:

- **Ο Σωκράτης** : « Γεωργίαν των άλλων τεχνών μητέρα και τροφόν εστί. Ευ μεν γαρ φερομένης της γεωργίας, έρρωνται και αι άλλαι τέχναι άπασαι.....όπου δ' αν αναγκάσθη η γη χερσεύειν, αποσβέννυνται σχεδόν τε και κατά γην και κατά θάλατταν »,
 - **Ο Αριστοτέλης** :« Πασών των επιστημών μήτηρ τε και τροφός Γεωργία εστί » **κ.ά.**

που εντυπωσιάζει η επικαιρότητά τους, όπως άλλωστε συμβαίνει με όλα τα έργα των Αρχαίων Ελλήνων συγγραφέων,

γεγονός που συνάδει με τη **σημερινή τεχνοκρατική άποψη ότι η γεωργία εξακολουθεί να είναι η κινητήρια δύναμη και ο κρίσιμος παράγοντας για :**

- ✓ **την βιωσιμότητα και βιοποικιλότητα της υπαίθρου, και**
- ✓ **την ισόρροπη και σύμμετρη περιφερειακή ανάπτυξη.**

Η αναζήτηση , υιοθέτηση και υλοποίηση ενός βιώσιμου παραγωγικού μοντέλου για την χώρα μας και για την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας είναι ένα πολύ σημαντικό ζήτημα και βεβαίως ένας πολύ μεγάλος στόχος των επιδιώξεών μας.

Στο πλαίσιο αυτό δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι πρωτεύοντα ρόλο διαδραματίζει η **αγρο-διατροφική μας παραγωγή**, η οποία αποτελεί μια ιδιαίτερα ελπιδοφόρα προοπτική για την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας.

Είναι , λοιπόν, χρέος μας , εμείς ως Περιφέρεια, η Τοπική Αυτοδιοίκηση και το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων , να διερευνήσουμε και να αποτυπώσουμε με συγκεκριμένες πολιτικές τις δυνατότητες ανάπτυξης που διαθέτει ο τόπος μας, η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας , μια περιοχή με ιδιαίτερα γεωγραφικά και κλιματικά χαρακτηριστικά, με εξαιρετο ανθρώπινο δυναμικό, πλούσια ιστορία και πολιτισμό, άμεσα συνδεδεμένα με τους αγρότες της, που με τη μοναδική τους ικανότητα συμβάλλουν θετικά τόσο στην προστασία της βιοποικιλότητας , όσο και στην κοινωνική προσφορά παραγωγής δημόσιων αγαθών , όπως είναι τα τρόφιμα.

Την προσπάθεια μας αυτή την ενσωματώνουμε στο **« καλάθι » αγροτικών προϊόντων**, που πέραν από τον συμβολικό του χαρακτήρα, **προβάλλει την προοπτική** για **έξυπνη ανάπτυξη** – με προώθηση της γνώσης, της καινοτομίας , της εκπαίδευσης - **τη βιώσιμη ανάπτυξη** – με αποτελεσματικότερη χρήση πόρων, ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας – **την ανάπτυξη της υπαίθρου** – με νέες θέσεις εργασίας-, **που στην πραγματική** διάσταση αντικατοπτρίζει ένα **συγκεκριμένο και με εστιασμένους στόχους αγροτικό πλάνο ανάπτυξης** της Περιφέρειας

Στερεάς Ελλάδας, **που οφείλει** να υποστηρίξει την ανταγωνιστικότητα της γεωργίας και την προστασία της από την αύξηση του κόστους των εισροών, την διακύμανση των τιμών και τις διατροφικές κρίσεις και **που χρειάζεται** ασφαλώς σταθερή χρηματοδότηση για τη στήριξη των παραγωγών, την αύξηση της ανταγωνιστικότητας, τη βελτίωση της λειτουργίας της αγρο-διατροφικής αλυσίδας, τη διεύρυνση του πληθυσμού και την ανάπτυξη στην ύπαιθρο.

Οφείλουμε ειδικά να δώσουμε άμεσα και ουσιαστικά προτεραιότητα :

- 1. Στην ενίσχυση της τοπικής αγροτικής παραγωγής.**
- 2. Στην καθετοποίηση της προσφοράς και την τόνωση της εξωστρέφειας του αγροδιατροφικού προϊόντος,** υποστηρίζοντας την αποτελεσματική τοποθέτηση και προώθησή του στις αγορές.

Ιδιαίτερα, πρέπει να δώσουμε έμφαση

- A). Στην **ενθάρρυνση και ουσιαστική υποστήριξη καινοτόμων προσεγγίσεων και προώθηση νέων δραστηριοτήτων** συνδεδεμένων με την αγρο-διατροφική μας παράδοση και τον πολιτισμό της υπαίθρου μας , καθώς και την προώθηση νέων καλλιεργειών και τεχνικών (όπως για παράδειγμα τα αρωματικά φυτά , η στέβια, τα βρώσιμα όσπρια, τα κτηνοτροφικά όσπρια, τη βιολογική γεωργία και κτηνοτροφία ,την ολοκληρωμένη διαχείριση κ.ά.) **που να ενισχύουν την ανταγωνιστικότητα** και να πολλαπλασιάζουν τις δυνατότητες δημιουργίας εισοδήματος για τους αγρότες, και

B) Στην υποστήριξη του **επαγγέλματος του αγρότη** και στην αναγνώριση του κρίσιμου ρόλου του στην αγροδιατροφική αλυσίδα και όχι μόνο,

Διότι οι αγρότες εκπληρώνουν, σήμερα, πολλές και διαφορετικές λειτουργίες :

- **από** την παραγωγή γεωργικών προϊόντων για διατροφή ή μη,
- την μεταποίηση και εμπορία της δικής τους παραγωγής
- **μέχρι** τη διατήρηση και προστασία της φύσης, και
- την παροχή υπηρεσιών , όπως στον αγροτουρισμό, αγροτικές εργασίες και φροντίδα του περιβάλλοντος

αναδεικνύοντας, έτσι, **την πολύ-λειτουργικότητα** της υπαίθρου.

Κυρίες και κύριοι Συνάδελφοι,

Είναι γεγονός ότι **ο πρωτογενής τομέας**, τόσο σε επίπεδο Περιφέρειας, όσο και σε επίπεδο Χώρας, τις τελευταίες δεκαετίες, **χαρακτηρίζεται από μια φθίνουσα πορεία**, η οποία αποτυπώνεται σε όλα τα βασικά του μεγέθη, όπως η συμμετοχή του στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν, στην Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία, στην απασχόληση, κλπ.

Η εξασθένιση αυτή είναι αποτέλεσμα :

- ✓ της διερχόμενης κρίσης

αλλά ταυτόχρονα και άλλων παραμέτρων, όπως :

- ✓ των διαφόρων διατροφικών κρίσεων,
- ✓ των πολιτικών ενίσχυσης του αγροτικού εισοδήματος στα πλαίσια της κατά περιόδους εφαρμοζόμενης Κοινής Αγροτικής Πολιτικής,
- ✓ της **παγκοσμιοποιημένης** οικονομίας
- ✓ της αδυναμίας διαχείρισης της αγοράς του αγρο-διατροφικού τομέα, και
- ✓ των διαθρωτικών του προβλημάτων.

Παρά την πτωτική του πορεία, γεγονός που οδήγησε στην αδρανοποίηση των ενεργών παραγωγικών δυνάμεων της υπαίθρου, που θα συνέβαλαν στην προσαρμογή της αγροτικής παραγωγής στις απαιτήσεις της αγοράς, **η συμβολή του πρωτογενή τομέα είναι πολλαπλή με σημαντικές προεκτάσεις** στην οικονομία, στην κοινωνία, στις εξαγωγές, στην ανάπτυξη της υπαίθρου.

- ✓ **στην οικονομία** , καθόσον συμμετέχει με 3,14% στη διαμόρφωση της Ακαθάριστης Προστιθέμενης Αξίας, δείκτης που απεικονίζει την πορεία της οικονομίας μας , **αν δε συνυπολογισθεί και το ύψος των ενισχύσεων, που ξεπερνά σε ετήσια βάση τα 3 δις περίπου, τότε η συμμετοχή της Ακαθάριστης Προστιθέμενης Αξίας στη οικονομία ανέρχεται στο 4,5%.**
- ✓ **στην κοινωνία**, λόγω του μεγάλου αριθμού απασχολουμένων στη γεωργία, σ' αυτή απασχολείται το 12,3 % του ενεργού πληθυσμού της χώρας
- ✓ **στην ανάπτυξη της υπαίθρου** , καθόσον καταλαμβάνει το 85% περίπου της έκτασης της χώρας
- ✓ **στις εξαγωγές**, καθόσον συμμετέχει στη διαμόρφωση του Εμπορικού Ισοζυγίου προϊόντων της χώρας, **όπου τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μια ασυνήθης έντονη αυξητική πορεία σε εισαγόμενα αγροτικά προϊόντα , την οποία οφείλουμε να σημειώσουμε και θα μου επιτρέψετε να την χαρακτηρίσω ως ελληνικό κατόρθωμα !**

Όσο και εάν ακούγεται παράδοξο, η χώρα μας, μια γεωργική χώρα, έχει αρνητικό ισοζύγιο στο εμπόριο των αγροτικών προϊόντων.

Δίνει περισσότερα χρήματα για να εισάγει γεωργικά προϊόντα , απ' όσα παίρνει από τις εξαγωγές που κάνει.

Στο εμπορικό ισοζύγιο των αγροτικών προϊόντων της Ελλάδας με όλο τον κόσμο έχουμε έλλειμμα που ξεπερνά τα δύο (2) δις ευρώ.

Η ευθύνη διαχρονικά επιμερίζεται αναλογικά σε όλους μας !

Η ώθηση της αγροτικής ανάπτυξης είναι , λοιπόν, όρος επιβίωσης για την οικονομία της περιφέρειάς μας, για την οικονομία της χώρας μας και γι' αυτό το λόγο θα πρέπει να αξιοποιήσουμε στο έπακρο τα συγκριτικά και ανταγωνιστικά μας πλεονεκτήματα.

Να σημειώσουμε, ακόμη, ότι η οποιαδήποτε προσπάθεια αναζωογόνησης του αγροτικού τομέα θα έχει πολλαπλασιαστικά οφέλη στο σύνολο της οικονομίας, γι αυτό ακριβώς το λόγο ο αγροτικός τομέας έχει κομβικό ρόλο στην οικονομία του τόπου μας.

Ο αγροτικός τομέας καλείται να αντεπεξέλθει μέσα από τις δυσκολίες αυτές και να αποδείξει , τη δυναμική του, τις δυνατότητες που διαθέτει για την απασχόληση, τη διατροφή, την προστασία του περιβάλλοντος, τη διατήρηση του οικονομικού και κοινωνικού ιστού, τη διαφύλαξη της πολιτιστικής μας κληρονομιάς και τις παραδόσεις μας και να αναδειχθεί σε ένα κλάδο ελκυστικό για τους νέους και αποδοτικό για την ύπαιθρο .

Σύμφωνα με τα παραπάνω, η συνολική στρατηγική μας για την Αγροτική Ανάπτυξη της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, ενσωματώνεται στο « **καλάθι αγροτικών προϊόντων** » με τη δημιουργία ενός πλέγματος επενδύσεων στις πράσινες υποδομές, τη μεταποίηση, την τυποποίηση, την προβολή και προώθηση των προϊόντων στοχεύοντας στην ανάπτυξη της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας της ελληνικής αγροτικής οικονομίας με παράλληλη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και γενικότερα της ποιότητας της ζωής των κατοίκων της υπαίθρου.

Τι είναι , λοιπόν, το « καλάθι » αγροτικών προϊόντων ;

Το « **καλάθι** » αγροτικών προϊόντων της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, όπως ορίζεται στον **πρόσφατο Νόμο 4015**, που αφορά στο “ **Θεσμικό πλαίσιο για τους αγροτικούς συνεταιρισμούς**”,

είναι ένα **επιχειρησιακό σχέδιο** για την αγροτική ανάπτυξη της περιοχής αναφοράς, με αντικείμενο τη **χρηματοδότηση υπηρεσιών και υποδομών** σχετικά με :

- ✓ **την τυποποίηση**
- ✓ **την πιστοποίηση**
- ✓ **την εμπορία, και**
- ✓ **τις εξαγωγές αγροτικών προϊόντων**

Ο σχεδιασμός του βασίζεται **στην ανάδειξη των κατά τόπους προϊόντων** αιχμής, χαρακτηριστικών της Ελληνικής Μεσογειακής διατροφής, και **στη στροφή** προς την παραγωγή ποιοτικών και αναγνωρίσιμων προϊόντων, που έχουν παραχθεί με πρακτικές φιλικές προς το περιβάλλον.

Κί' αυτό δεν είναι υπόθεση **μόνο** των γεωργών, **αλλά** και του επιχειρηματικού κόσμου , της ίδιας της Περιφέρειας, των Δήμων και του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης.

Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να καλλιεργηθεί περιφερειακή συνείδηση για τα τοπικά προϊόντα, ώστε να ωφεληθεί η ντόπια παραγωγή και οικονομία.

Άρα απαιτείται μια καθαρή πολιτική συνεργασιών με όραμα, με προοπτική ,με στόχους με εξωστρέφεια αλλά πάνω από όλα με ποιότητα.

Στόχος του « **καλαθιού** » αγροτικών προϊόντων είναι :

“ η επικέντρωση των παραγωγικών δυνάμεων της Περιφέρειας σε συγκεκριμένα αγροτικά προϊόντα ”

τα οποία έχουν τη δυνατότητα να προσδώσουν την αναγκαία ώθηση για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του αγρο-διατροφικού της τομέα.

Το « **καλάθι** » αποτελεί, βασικά, την έκφραση σε Περιφερειακό επίπεδο της προσέγγισης από το « **χωράφι στο ράφι** » και την προσπάθεια προσαρμογής του παραγωγικού της συστήματος στη λογική της εξυπηρέτησης των αναγκών και απαιτήσεων του καταναλωτικού κοινού .

Το « **καλάθι** » αναδεικνύει:

την ιδιαίτερη σημασία της πρωτογενούς παραγωγής ως βασικού κρίκου για την ομαλή λειτουργία της αγρο-διατροφικής αλυσίδας.

Με τη λογική της ενσωμάτωσης σε αυτό **προϊόντων** και **όχι καλλιεργειών/εκτροφών** επιχειρείται ένας σαφής και πλήρης **επαναπροσανατολισμός** του παραγωγικού μοντέλου από την κατεύθυνση της παραγωγής προς την κατεύθυνση της διάθεσης.

Ο **επαναπροσανατολισμός** αυτός στηρίζεται:

1. στην **οργάνωση της παραγωγής** ώστε να διασφαλιστεί μια σταθερότητα και αξιοπιστία (*σε όρους ποσότητας και ποιότητας*) στην τροφοδοσία της αγοράς, και
2. στη λειτουργία μηχανισμών **προώθησης και προβολής** των προϊόντων, μέσω των οποίων να επιτυγχάνεται με μεγαλύτερη ευκολία η προσέγγιση της αγοράς.

Το « καλάθι », περιλαμβάνει **τρεις «κατηγορίες» προϊόντων :**

1. Προϊόντα που έχουν εξαγωγικό προσανατολισμό.

(για παράδειγμα, οι βρώσιμες ελιές , τα ξερά σύκα, τα ξερά κρεμμύδια, η φέτα, το μέλι, τα ψάρια των ιχθυοκαλλιεργειών κ.ά.)

2. Προϊόντα που αναδεικνύουν την ταυτότητα κάθε περιοχής.

(όπως τα ΠΟΠ , το Ακτινίδιο Σπερχειού, το Κατίκι Δομοκού, το Κελυφωτό Φιστίκι Φθιώτιδας κ.ά.)

3. Προϊόντα που καλύπτουν τις επισιτιστικές ανάγκες της χώρας.

για παράδειγμα τα δημητριακά, τα όσπρια, τα λαχανικά, τα προϊόντα ζωϊκής προέλευσης, κ.ά.

Επιπλέον, τα προϊόντα αυτά θα πρέπει :

- Να συνδέονται με το διατροφικό πρότυπο της περιοχής μας.
- Να έχουν επαρκή παραγωγή
- Να είναι βιώσιμα επιχειρηματικά και εμπορικά, και
- Να μπορούν να αποτελέσουν **« αιχμή του δόρατος »** για την ανάπτυξη και την εξωστρέφεια της περιοχής.

Με βάση τα προαναφερθέντα τα προϊόντα που επιλέγησαν για να συγκροτήσουν το **« καλάθι »** αγροτικών προϊόντων της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, ως απάντηση της γεωργίας μας, με την ευρεία έννοιά της , στη σύγχρονη πρόκληση, με εξαγωγικό προσανατολισμό είναι :

1. Οι βρώσιμες (ή επιτραπέζιες) ελιές.

2. Οι τοπικοί οίνοι

3. Τα κηπευτικά (κυρίως τα λάχανα, κουνουπίδια, μπρόκολα, κρεμμύδια, πατάτες, καρότα,)

4. το μέλι

5. τα ξηρά σύκα

6. η φέτα

7. τα ψάρια υδατοκαλλιεργειών (όπως τσιπούρα , λαβράκι)

Σημειώνεται ότι τα προϊόντα αυτά προέρχονται από όλες τις Περιφερειακές Ενότητες, αναδεικνύουν την παραγωγική ταυτότητα της Περιφέρειας μας , ενώ διευκρινίζεται ότι το περιεχόμενο του « καλαθιού » είναι δυναμικό και όχι στατικό, δηλαδή τα προϊόντα που επιλέγονται σήμερα ενδέχεται σε μέλλοντα χρόνο να διαφοροποιηθούν, ενσωματώνοντας νέες εξελίξεις και προοπτικές που διαμορφώνονται σε περιφερειακό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

Το « καλάθι » μας έρχεται όχι απλά να προστεθεί σαν ένα ακόμη σχέδιο δράσης αναγέννησης της γεωργίας μας, που θα μείνει στα χαρτιά, αλλά ως ένα ρεαλιστικό πλάνο υλοποίησης αυτονόητων πραγμάτων.

Η υλοποίηση του « καλαθιού » απαντά στο αυτονόητο ότι για να πετύχεις σε ένα διεθνές περιβάλλον, οφείλεις πρώτα να τα καταφέρεις στην τοπική αγορά.

Η λογική λέει ότι δεν μπορούμε να δούμε τα Ελληνικά προϊόντα στα μεγάλα υπερκαταστήματα των ξένων αγορών, εάν πρώτα αυτά δεν περάσουν και δεν επικρατήσουν σε αντίστοιχες ελληνικές αλυσίδες εμπορίας αγροτικών προϊόντων.

Δεν μπορούμε να περιμένουμε τοπικά δικά μας προϊόντα να εντάσσονται στους διατροφικούς καταλόγους εστιατορίων και ξενοδοχειακών συγκροτημάτων εκτός Ελλάδος, όταν η ίδια η Περιφέρεια δεν τα προσφέρει στους δικούς της πολίτες ή επισκέπτες.

Δεν μπορούμε να καλούμε και να ελπίζουμε ότι νέοι άνθρωποι θα έρθουν ή θα μείνουν στον αγροτικό τομέα, όταν δεν υπάρχει επί της ουσίας συγκροτημένη διοικητική δομή υποστήριξης του αγρότη, η οποία θα μπορεί να απαντήσει στο εύλογο ερώτημα « τι μου προτείνετε να καλλιεργήσω ; ».

Δεν μπορεί να ελπίζει ο Έλληνας αγρότης ότι μόνος του μπορεί να τα καταφέρει καλύτερα από μια συλλογική μορφή οργάνωσης και υποστήριξης της παραγωγής και εμπορίας των προϊόντων του, και

Τέλος, δεν μπορούμε άλλο τα χρήματα που δικαιούνται από την Κοινή Αγροτική Πολιτική ο Έλληνας Αγρότης να μην επενδύονται στοχευμένα, ανταποδοτικά και με προοπτική στην πρωτογενή παραγωγή.

Το « καλάθι » δίνει το πλαίσιο υλοποίησης των παραπάνω αυτονόητων επιδιώξεων.

Ποια είναι τα μέσα που υποστηρίζουν το « καλάθι »;

Το « καλάθι » της Περιφέρειας υποστηρίζεται από :

- **τέσσερα (4) βασικά εργαλεία,** και
- **τέσσερα (4) υποστηρικτικά πλαίσια .**

.....

- **πρώτο βασικό εργαλείο είναι το καλλιεργητικό πλάνο**

Αφορά τα επιλεγέντα προϊόντα που συγκροτούν το « καλάθι ».

(όγκος παραγωγής – ειδικά παραδοσιακά χαρακτηριστικά – δυναμική ανταπόκρισης στις διατροφικές ανάγκες της αγοράς)

Προϋποθέτει τη δημιουργία **καλλιεργητικού πλάνου** διάρκειας τουλάχιστον πέντε (5) ετών, με ποσοτικοποίηση των στόχων παραγωγής και εξειδίκευση του τόπου παραγωγής (περιφερειακό, δημοτικό, τοπικό επίπεδο κλπ.).

- **δεύτερο βασικό εργαλείο είναι η αγρο-διατροφική σύμπραξη**

Με βάση τις διατάξεις του Νόμου 4015/2011 η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας **μπορεί να αναλάβει** πρωτοβουλία για τη σύσταση αστικής μη κερδοσκοπικής εταιρείας με την επωνυμία, ***"Αγροδιατροφική Σύμπραξη Στερεάς Ελλάδας"*** με σκοπό :

- την ανάδειξη, προβολή και προώθηση των διατροφικών προϊόντων που παράγονται στα διοικητικά όρια της, και
- την παροχή υπηρεσιών τεκμηρίωσης, υποστήριξης και προώθησης του «καλαθιού» της περιφέρειας.

Οι εν δυνάμει φορείς που μπορούν να συμπράξουν

για την ίδρυση της ανωτέρω εταιρείας είναι:

- Η Περιφέρεια
- Οι δήμοι της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας,
- Οι Συλλογικές Αγροτικές Οργανώσεις της Περιφέρειας,

- Φορείς της βιομηχανίας και του εμπορίου της Περιφέρειας ,που έχουν ως πεδίο δραστηριοποίησης την μεταποίηση και εμπορία αγρο-διατροφικών προϊόντων
- Φορείς του τουρισμού, της εστίασης και των καταναλωτών, που δραστηριοποιούνται στην Περιφέρεια.
- Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και Ερευνητικά Κέντρα, που εδρεύουν στην Περιφέρεια ή δραστηριοποιούνται σε πεδία σχετικά με το «καλάθι».

Η **αγρο-διατροφική Σύμπραξη** θα επιχειρήσει:

- ✓ αφενός να **ενισχύσει την τοπική εφοδιαστική αλυσίδα** αναλαμβάνοντας πρωτοβουλίες οι οποίες θα συμβάλλουν στην αύξηση της ζήτησης των προϊόντων του « **καλαθιού**» από τους κατοίκους και τους επισκέπτες της Περιφέρειας , και
 - ✓ αφετέρου **να συμβάλλει στη βελτίωση της αναγνωρισιμότητας των προϊόντων του « καλαθιού »** σε αγορές εκτός των ορίων της Περιφέρειας (εθνική και διεθνή αγορά), μέσω της ανάπτυξης κοινών και ενιαίων μηχανισμών προβολής και προώθησης των τοπικών προϊόντων.
- **τρίτο βασικό εργαλείο είναι η δομή πιστοποίησης**

Η δομή πιστοποίησης θα συμβάλει στην αναγνώριση της ταυτότητας της περιφέρειας, δίνοντας προστιθέμενη αξία στα προϊόντα του « καλαθιού » διευκολύνοντας την αγρο-διατροφική σύμπραξη στην εξεύρεση των κατάλληλων καναλιών διάθεσής τους.

➤ **τέταρτο βασικό εργαλείο είναι το δημοπρατήριο**

Το Δημοπρατήριο αγροτικών προϊόντων είναι ένας οργανωμένος μηχανισμός ο οποίος, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, δύναται να συμβάλλει στην διεύρυνση των δυνατοτήτων των παραγωγών για διάθεση των προϊόντων τους στην αγορά, παρακάμπτοντας μερικώς ή πλήρως τους μεσάζοντες

Με την ίδρυση του δημοπρατηρίου ο αγρότης θα μπορεί να πουλά άμεσα την παραγωγή του στους λιανέμπορους απολαμβάνοντας καλύτερη τιμή προϊόντος.

Σε κάθε περίπτωση, όμως, απαιτείται η εκπόνηση μιας ολοκληρωμένης μελέτης σκοπιμότητας και βιωσιμότητας του δημοπρατηρίου.

Όσον αφορά **τα υποστηρικτικά πλαίσια** , αυτά είναι:

➤ **πρώτο υποστηρικτικό πλαίσιο , τα χρηματοδοτικά εργαλεία.**

όπως είναι :

- Ο Αναπτυξιακός Νόμος για τις μεγάλες επενδύσεις, και
- Το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης.

Στόχος είναι η Περιφέρεια να συνεισφέρει ουσιαστικά στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης της επόμενης προγραμματικής περιόδου (2014 -2020), περιγράφοντας στοχευμένες δράσεις που θα εξυπηρετούν σε τοπικό επίπεδο τα **τέσσερα βασικά εργαλεία**

➤ **δεύτερο υποστηρικτικό πλαίσιο είναι οι διοικητικές δομές**

υποστήριξης του αγρότη.

Απαιτείται κοινή δράση υπηρεσιών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και της Περιφέρειας για την υποστήριξη του αγρότη, την στήριξη της καινοτομίας και των νέων ιδεών, την υλοποίηση του καλλιεργητικού πλάνου , της ανάπτυξης νέων μεθόδων καλλιεργειών, κ.ά., λαμβάνοντας υπόψη το ανταγωνιστικό και ασταθές ευρωπαϊκό και διεθνές περιβάλλον που δραστηριοποιείται η γεωργία, ώστε να μπορούν οι γεωργοί να ανταπεξέλθουν στις διαχρονικές προκλήσεις.

Για το σκοπό αυτό προέχει η επένδυση στην επαγγελματική εκπαίδευση και στη συνεργασία όλων των εμπλεκομένων στην παραγωγική αλυσίδα για την ανάπτυξη πρακτικών τεχνολογικών λύσεων και τη διάδοσή τους.

Πρόσφατα, θεσμοθετήθηκε ο νέος **Ελληνικός Γεωργικός Οργανισμός – Δήμητρα** (ΕΛ.Γ.Ο), , προκειμένου να ανταποκριθεί άμεσα στις προσδοκίες του έλληνα αγρότη.

➤ **τρίτο υποστηρικτικό πλαίσιο , οι Ομάδες Παραγωγών.**

Αφορά τη **δημιουργία Ομάδων Παραγωγών**, μέσω του νέου νόμου αναδόμησης των Συνεταιρισμών, με σκοπό την ισχυροποίηση της διαπραγματευτικής δύναμης των αγροτών.

➤ **τέταρτο υποστηρικτικό πλαίσιο, η διάθεση δημόσιας γης.**

Αφορά τη **διάθεση δημόσιας γης στους αγρότες με συμβολικό τίμημα.**

Το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των υποστηρικτικών αυτών δράσεων περιέχεται στο κείμενο του Επιχειρησιακού Σχεδίου που έχετε στα χέρια σας.

Όσον αφορά τη χρηματοδότη του « **καλαθιού** », αυτή μπορεί να γίνει από τις εξής πηγές :

1. Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2007 – 2013
2. Αναπτυξιακός Νόμος 3908 / 2011
3. Ταμείο Αγροτικής επιχειρηματικότητας, και
4. Το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης μετά το 2013

Κυρίες και κύριοι Συνάδελφοι,

Το παρελθόν απέδειξε ότι οι **αποσπασματικές και ευκαιριακές πολιτικές** δεν βοήθησαν ούτε τον τόπο ούτε τους ανθρώπους του.

Γνωρίζουμε όλοι καλά τις στρεβλώσεις και τις παθογένειες του συστήματος, οι οποίες καθήλωσαν στην **υπο-λειτουργικότητα** τον αγροτικό τομέα και απομάκρυναν τον παραγωγό από το προϊόν του.

Κοινή συνισταμένη από σήμερα , για όλους μας, είναι η **ανάπτυξη**.

Αγροτική ανάπτυξη σημαίνει παραγωγική και λειτουργική αξιοποίηση των φυσικών πόρων.

Δεν σημαίνει εξάρτηση από τις επιδοτήσεις και εμμονή σε ξεπερασμένες, μη αποδοτικές καλλιέργειες.

Η χώρα μας δεν βγαίνει από την κρίση χωρίς την παραγωγική της ανασυγκρότηση και στην προκειμένη περίπτωση χωρίς την παραγωγική ανασυγκρότηση του πρωτογενή τομέα και της μεταποίησης των προϊόντων του.

Είχαμε δεσμευτεί ότι αμέσως μετά την ανάληψη των καθηκόντων μας, θα πραγματοποιήσουμε **ανοικτή διαβούλευση**, προκειμένου να ακούσουμε όλοι εμείς, οι άνθρωποι της αιρετής διοίκησης, τις απόψεις και τις θέσεις σε

θέματα που απασχολούν την αγροτική οικονομία της Περιφέρειά μας, απόψεις και θέσεις απ' όπου κι' αν προέρχονται.(τοπικές κοινότητες, φορείς, παραγωγοί, δίκτυα διανομής κλπ)

Αυτό και κάναμε.

Ως νέα αιρετή Περιφέρεια έχουμε αποκτήσει ρόλο, έχουμε θεσμούς και χρηματοδοτικά εργαλεία και φυσικά έχουμε την πολιτική βούληση να αναβαθμίσουμε την παραγωγή και την ποιότητα ζωής.

Είναι στο χέρι μας να κάνουμε την κρίση ευκαιρία, μας αφορά όλους και θα δουλέψουμε μαζί προς αυτή την κατεύθυνση.

Η αγροτική οικονομία δεν μπορεί να επιβιώσει τα επόμενα χρόνια εάν δεν αλλάξει ριζικά, εάν δεν αλλάξει το παραγωγικό της μοντέλο στον αγροτικό χώρο.

Η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας με γρήγορα και σταθερά βήματα έρχεται από τη πρώτη κιόλας μέρα να υλοποιήσει το στόχο αυτό, που προϋποθέτει :

- Συμμετοχή του συνόλου των εμπλεκομένων φορέων
- Σύσταση των απαραίτητων υποστηρικτικών υποδομών,
- Χρηματοδότηση και Υποστήριξη από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Η χώρα μας και κατ' επέκταση η Περιφέρειά μας χρειάζεται τους αγρότες της και οι αγρότες μας χρειάζονται τη δημόσια υποστήριξη σε μια αμφίδρομη σχέση ώστε να είναι σε θέση να λειτουργήσουν απρόσκοπτα και ικανοποιητικά και φυσικά να μπορούν να εξασφαλίσουν κατάλληλες συνθήκες διαβίωσης, λαμβάνοντας υπόψη τις προσδοκίες των καταναλωτών και των πολιτών.

Ο αγροτικός τομέας καλείται σήμερα, **όσο ποτέ άλλοτε**, να προσαρμοσθεί σ' ένα οικονομικό περιβάλλον, που συνέχεια μεταβάλλεται,

και φυσικά.....

Οι αγρότες καλούνται να προσαρμοστούν σ' αυτό το νέο περιβάλλον και να διαχειριστούν τις εκμεταλλεύσεις τους με ορθές επιχειρηματικές πρακτικές, όπως συμβαίνει και σε κάθε άλλο παραγωγικό κλάδο.

Κυρίες και κύριοι Συνάδελφοι

Εμείς που εργαστήκαμε για το **καλάθι** των αγροτικών προϊόντων, είμαστε πεπεισμένοι ότι η υλοποίησή του θα συνεισφέρει στην προώθηση της αγροτικής ανάπτυξης του τόπου μας.

Σας καλώ όλους, μαζί, να προχωρήσουμε τη προσπάθεια επανεκκίνησης της Ανάπτυξης του Αγροτικού Τομέα, όπως αυτή καταγράφεται στο Επιχειρησιακό Σχέδιο, που έχετε στα χέρια σας **και για το οποίο** σας ζητώ τη έγκρισή του.

Σας ευχαριστώ

Κύριε Πρόεδρε,

Θα παρακαλούσα στο σημείο αυτό για πληρέστερη ενημέρωση του Περιφερειακού Συμβουλίου να παρακολουθήσουμε ένα σύντομο βίντεο με τις πρόσφατες δηλώσεις του επιτρόπου Γεωργίας κ. Ντάσιαν Τσιόλος για τη Νέα Κοινή Αγροτική Πολιτική 2014-2020.